

ЗАКОН

О

СРЕСКИМ И ГРАДСКИМ СУДОВИМА

Опште одредбе.

§ 1.

Овим законом установљавају се срески и градски судови, као надлежства са опредељеном надлежношћу.

§ 2.

Седиште је среског или градоког суда у среском месту или у граду, за који је он надлежан; а ако је надлежан за више срезова, онда у среском месту једнога од њих; и ако је надлежан за који град и срез, онда у месту тога града.

§ 3.

Под помесну надлежност среског суда могу доћи један или два административна среза, а под помесну надлежност градоког суда може доћи поред града један или два оближња среза.

Београдска општина, заједно са Чукарицом у општини жарковачкој среза врачарског округа београдског, имаће два суда са подељеном надлежношћу: један ће вршити само кривична исљења, а други извршења свих осталих послова предвиђених овим законом.

§ 4.

На предлог Министра правде, а по саслушању Министарског Савета, установљаваће се Краљевим Указом срески и градски судови, у коме ће бити означена њихова надлежност помесна а за Београд и пословна (материјална), предвиђена овим законом.

§ 5.

Старешина је среског или градског суда један судија, са квалификацијама и рангом судије првостепеног суда; он има независност и сва права судије првостепеног суда, изузимајући право из II и III одељка чл. 156. Устава. Судије и особље среских и градских судова не могу: сазивати партијске зборове и учествовати активно на њима, подносити кандидатске листе за општинске, окружне и посланичке изборе, примати се за представнике речених кандидатских листа, кандидовати се на њима; нити у опште активно учествовати у партијском политичком животу, сем гласања. Ко противно овоме поступи казниће се губитком службе. Листа, на којој је такав кандидат истакнут, поништиће се, изузимајући случај, кад би кандидат на три месеца пре подношења кандидатске листе поднео оставку на свој положај, и ова му била уважена.

Избор срескога судије и постављање врши се на исти начин као и код судија првостепених судова.

Судија среског или градског суда не може по молби бити премештен за судију првостепеног суда, већ је потребно да за то место буде кандидован по закону о судијама, али судију првостепеног суда може Министар Правде по молби или по писменом пристанку поставити за среског судију.

Поред судије постоје као помоћно особље: писари, који се постављају Краљевим Указом, и потребан број практиканата, које поставља Министар Правде.

Писари имају плату, сва права и дужности, које имају и писари првостепених судова. Писар среског или градског суда, који има две године указне службе, не може бити отпуштен из државне службе односно пензионисан на основу §§ 76. и 70. закона о чиновницима грађанског реда без предлога надлежног среског судије или образложеног предлога инспектора Министарства Правде.

Писари се постављају првенствено из реда свршених правника, а, у недостатку ових, могу бити постављена и друга лица, која имају опште погодбе за државног чиновника по закону о чиновницима грађанског реда, а уз то да су свршили шест разреда гимназије.

Судије и писари имају право на додатак ради путовања, који је раван додатку среског начелника, односно писара полицијских, ако у надлежност суда, при коме су, улази и који срез, саобразно закону о трошковима управних власти.

Потребне зграде за канцеларије и притворе даће или ће подићи дотични срез или град, у коме је седиште среског или градског суда, а где је судија за град и срез или за више срезова, онда сваки од њих сноси трошкове за то подједнако.

§ 6.

Кад је судија спречен, у вршењу дужности замењује га који од писара, кога он буде писменом наредбом одредио.

§ 7.

О сукобу среских и градских судова међу собом или другим властима решава Касациони Суд.

§ 8.

Срески и градски судови у међусобним односима и у односима према другим властима имају самосталну службену преписку као и права да издају непосредне наредбе приватним лицима, општинским судовима и полицијским властима у кругу своје надлежности; а деловодство и администрацију врше по законима и прописима, који важе за првостепене судове.

За неодазивање приватних лица наредбама њиховим вреди пропис § 327. т. 1. казн. законика, у коме случају казну изриче срески односно градски судија, или његов заступник. Осуђени има право жалбе надлежном првостепеном суду у року од пет дана по саопштењу пресуде. Првостепени суд, према доказима, одобрава или поништава пресуду, а може је и преиначити. У случају поништаја пресуде примедбе првостепеног суда обавезне су за среског или градског судију. Одлука првостепеног суда којом пресуду среског или градског судије одобрава или преиначава извршна је. За општинске и државне власти наступа у претходном случају дисциплинска одговорност. Право кажњења припада надлежном министру према представци среског или градског суда.

За неуредно извршење наредба од стране општинских органа одговоран је лично председник или његов заменик са деловођом, ако су тим неизвршењем пропустили испунити дужности, које су им позитивним законима прописане.

За ову неуредност може судија по изузетом изјашњењу казнити дотичног председника или заменика му и деловођу, ако се не оправда, дисциплински новчаном казном од 5 до 50 динара у корист државне касе.

Против ове пресуде може се изјавити жалба, у року од пет дана по саопштењу, првостепеном суду, надлежном за срез или град, у коме је општина кажњених органа општинских. Првостепени суд, према доказима, пресуду одобрава, или поништава а може је и преиначити. У случају поништаја пресуде примедбе првостепеног суда обавезне су за среског или градског судију. Одлука првостепеног суда, којом пресуду среског или градског судије одобрава или преиначава, извршна је. Жалба се предаје судији, који је казну изрекао.

§ 9.

Срески или градски суд има свој печат чији ће облик и величину прописати Министар Правде.

Надлежност и послови.

§ 10.

У надлежност среских или градских судова спадају:

I.

Истраге злочиних и преступних дела, предвиђених у части другој криминалног (казнителног) законика.

Истрага се врши по закону о истражним властима и законнику о поступку судском у кривичним делима.

Општинске и полицијске власти биће и на даље дужне да истражују злочинства и преступљења, да се старају да се трагови каквог кривичног дела не изгубе и да кривац не утече, и да о свему извести у року од 24 сата надлежни срески или градски суд, који ће даљи рад на кривичном ислеђењу предузети, ако га сам већ није предузео.

Општинске и полицијске власти биће по-моћни органи средских или градских судова у истраживању кривичних дела.

Право решавања о отпочињању кривичне истраге и о притвору окривљеног лица припада искључиво средском или градском суду, а не полицијској власти.

Наређење § 22. зак. о пост. суд. у крив. делима престаје важити за оне срезове и градове од дана, кад за исте срезове и градове почну дејствовати средски и градски судови.

Одредбе закона о штампи овим се законом не мењају.

II.

1. Извршења извршних решења и пресуда првостепених судова и извршних пресуда Апелационог Суда изречених:

а) по законнику о поступку судском у грађ. парницама (осем извршења пресуда по потраживањима Управе Фондова);

б) по законнику о поступку судском у кривичним делима, у колико се односе на грађанско-правне досуде.

2. Извршења извршних решења и пресуда првостепених судова, изречених по закону о таксама, закону о накнади штете причињене палевином, злонамерним поништајем туђих ствари и крађом, по закону о старатељству и другим специјалним законима, у колико се односе на наплату новчаних осуда.

3. Извршења пресуда изабраних судова и духовних судова по грађанској части.

4. Извршења пресуда берзанског суда по чл. 144. статута Београдске Берзе.

5. Извршења извршних решења и пресуда: Главне Контроле, страних судова, ако су право на извршење добили од судова Краљевине Ср-

бије, и општинских судова, у колико је потребно извршење из непокретности.

6. Извршења пресуда изречених по § 8. овога закона.

Сва ова извршења вршиће се по прописима главе осамнаесте (XVIII) законика о поступку судском у грађан. парницама, а пресуде берзанског суда Београдске Берзе по прописима статута исте берзе.

7. Извршења решења првостепених судова о удејствовању забрана, притвора дужника и обу-ставе, придржавајући се законских прописа предвиђених у глави 14. законика о поступку судском у грађанским парницама.

8. Извршења решења првостепених судова о попису стечишних маса, као и наредба о продаји стечишних имовина, према одредбама закона о стечајном поступку.

9. Извршења наплате разрезаних дажбина и такса појединих вероисповедних општина, које стоје под надзором Министра Просвете и Црквених Послова, а које је таксе и дажбине одобрила надлежна државна надзорна власт.

На решења средскога судије, донесена о питањима, која се могу појавити у току извршења судских и других одлука, може се изјавити жалба у року од 15 дана надлежном првостеп. суду, који о томе решава у последњем степену.

III.

Вештачења по наредбама првостепених судова у смислу §§ 252.—260. зак. о пост. суд. у грађ. парницама.

IV.

Достављање судских пресуда, решења, наредба, позива и осталих аката по грађанским и кривичним предметима.

§ 11.

Послове средског и градског суда могу по наредби судије вршити и писари самостално, изумимајући: а) одлуке да се јавна продаја има извршити; б) одлуке да се кривична истрага према коме има отпочети или прекинути; в) подношење тужбе првостеп. суду у смислу § 158 крив. суд. пост. г) доношење одлука о распореду новца.

§ 12.

Касу држи и рачуноводство води о извршеним наплатама, у колико је то потребно, један писар по правилима, која ће прописати Министар Финансија с погледом на одредбе закона о државном рачуноводству.

§ 13.

Срески или градски суд осем осталих књига има и Контролник у који ће се сваког дана заводити сви предмети, који су дошли на рад, коме су предати од чиновника, како су и кад свршени, да ли је и кад одлука о тим предметима од првостепеног суда поништена и т. п.

Контролник оверава сваког дана сам судија или његов заступник.

Н а д з о р.

§ 14.

Срески или градски судови стоје под надзором Министра Правде.

Министар Правде врши овај надзор преко инспектора Министарства Правде, који сваку неправилност у раду средског или градског судије доставља Министарству Правде.

§ 15.

Срески или градски судија као старешина суда брине се о томе, да се сви подручни му

Јур. бр.
38910